

“Samo ekonomski neovisna žena može biti jaka žena”

Podržano od

Kvinna till Kvinna

Projektni cilj: Povećani napori u stvaranju podsticajnog okruženja za ekonomsko osnaživanje žena žrtava porodičnog nasilja i drugih ranjivih kategorija u ciljanim opštinama u RS-u.

Ovaj projekat je omogućio da dođe do pojačanog napora kod stvaranju poticajnog okruženja za ekonomsko osnaživanje žena žrtavaporodičnog nasilja i drugih ranjivih kategorija u regijama Istočne Hercegovine i Bijeljine. Naime naše organizacije su se potrudile da kod privatnog sektora aili i kod relevantnih institucija doprinesu senzibilitetu prema ovim ranjivim kategorijama kod uposlenja tzv “pozitivna diskriminacija”.

Tokom izvještajnog perioda, mi smo ostvarili rezultate procesa promjena:

R.1. Uspostavljena baza podataka poslodavaca i institucija sa kompetencijama i kapacitetima da podrže ekonomsko osnaživanje kao i vanredno srednjoškolsko obrazovanje žena žrtava porodičnog nasilja i ostalih ranjivih kategorija žena u RS, sa fokusom na Bijeljinsku I Istočno-Hercegovačku regiju.

Da bi smo ostvarili ovaj rezultat, u dijelu planiranjem za prvu projektnu godinu (2021.) trebali smo da mapiramo zainteresovane poslodavce za uposlenje naše ciljne grupe, da ih unesemo u bazu podataka, kao i da s njima potpišemo Memorandum o razumjevanju (što smo mi I uradili). Naša organizacija je potpisala Memorandum o razumjevanju sa 7 od ukupno kontaktiranih 10 a partnerska organizacija sa 6 od ukupno kontaktiranih 11 firmi. Naime ovim Memorandumom su se firme obavezale da će prilikom uposlenja omogućiti pozitivnu diskriminaciju tj. da ukoliko okoliko 2 osobe imaju isti broj bodova za posao a jedna od njih dolazi iz reda ranjivih katergorije, prednost pri uposlenju će biti dana osobama iz reda ranjivih kategorija žena.

Takođe smo trebali uraditi “policy” document i zagovarački plan kako bi smo omogućili starijim od 18 godina da pohađaju vanredno srednju školu po programu redovne nastave tih srednjih škola. Kako smo ovaj rezultat neočekivano već postigli u 2021., mi smo prilagodili “policy” document i zagovarački plan ostvarivanju dodatnih rezultata, a to su ove preporuke inkoporirane u zagovarački plan:

1.Lokalne zajednice treba da obrazuju savjete u okviru svojih zajednica u cilju efikasnijeg praćenja i ostvarivanja obrazovanja odraslih tamo gdje postoje škole koje provode ovakav vid obrazovanja;

2.Zagovarati da Ministarstvo prosvjete i kulture napravi i na svom sajtu istakne funkcionalnu mrežu obrazovnih ustanova u RS koje provode obrazovanje odraslih;

3.Zagovaračke aktivnosti sa nadležnim Ministarstvom rada i boračko invalidske zaštite RS u cilju povećanja minimalnog novčanog davanja za samouposlenje. Trenutno on iznosi 5.000 KM po osobi za pokretanja samouposlenja ali mi mislimo da je to jako malo i da ne pruža istinsku dovoljnu podršku za za početne troškove za pokretanje vlastitog biznisa;

4. Izrada „Akcionog plana“ podrške za ranjive grupe žena i djevojčica za obrazovanje odraslih, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju u saradnji sa resornim Ministarstvom obrazovanja i kulture Republike Srpske.

Već smo obavili razgovore sa Narodnom Poslanicom NSRS gospođom Profesoricom Ivankom Marković, kako bi u naše ime delegirala zahtjev prema Ministarstvu rada i boračko invalidske zaštite RS u cilju povećanja minimalnog novčanog davanja za samouposlenje za ciljnu kategoriju žena iz reda ranjivih kategorija a po Javnom pozivu Vladinog programa za njihovo samouposlenje.

Ovaj rezultat je doveo do promjene u politici (prepoznavanja potreba ranjivih kategorija žena i djevojaka za omogućavanjem kvalitetnog vanrednog obrazovanja osoba starijih od 18 godine koje će im dati priliku za (samo)uposleje) nadležnog Ministarstva za obrazovanje i kulturu RS ali i kod određenog broja poslodavaca u Istočnoj Hercegovini I Bijeljinskoj regiji jer su prepoznali potrebu i dali podršku našim naporima u cilju ekonomskog osnaživanja žena iz reda ranjivih kategorija.

R. 2. Savjetovalište za ekonomsko osnaživanje žena žrtava porodičnog nasilja je proširio načine pružanja pomoći I podrške uz uključivanje i drugih ranjivih kategorija žena.

Da bi smo ostvarili ovaj rezultat trebali smo da kroz naša savjetovališta za ekonomsko osnaživanje žena (naše organizacije i partnerske organizacije „Lara“) pružamo podršku ženama žrtvama porodičnog nasilja, Romkinjama, seoskim ženama, nezaposlenim žena srednje životne dobi i ženama žrtvama ratnog silovanja, što smo mi I uradili. U izvještajnom period, naša organizacije je pružila ukupno podršku za 54 žene. Sa njih 14 smo pružili podršku u vidu pomoći za prepoznavanja ličnih kompetencija i obuku za prvi razgovor sa poslodavcem kao i posredovanje između poslodavaca i klijentica. Za njih 10 smo omogućili uposlenje. Njih 7 su dobile pomoć kod pisanja biznis plana i sve su dobile sredstva za samouposlenje (jedne od Zavoda za zapošljavanje RS a druge od Grada Trebinja koji je takođe bio raspisao Javni poziv za pokretanje vlastitog biznisa). Deset žena smo pomogli kod pisanja CV-a. Ostalih 13 su zatražile pomoć u vidu pribavljanja informacija o trenutnim pozivima za (samo)uposlenje u RS a koji su namjenjeni/dostupni ženama iz reda ranjivih kategorija. Partnerska organizacija „Lara“ je kroz svoje savjetovalište pružila pomoć i podršku za 44 žena od čega za njih 8 i posredovanje sa poslodavcima, koji su u toku 2021 omogućili probni rad na mjesec dana, a dalji agažman će zavisiti od njihove spremnosti I sposobnosti da odgovore na potrebe poslodavaca. Ostalih 13 je dobilo pomoć za pisanje CV a njih 23 informacije o postojećim programima podrške za njihovo (samo)uposlenje. Sve ove korisnice su uz ekonomsku podršku dobile i psiho-socijalnu a jedan broj njih I pravnu pomoć od strane naših organizacija. Dakle preko naših organizacija pomoć je dobilo 98 žena iz reda ranjivih kategorija, od čega njih 18 je dobilo uposlenje (neke trajno neke probno) a 4 samouposlenje! Od tog broja (njih 98) našim organizacijama (Ženskom centru i Lari) njih 23 je obratilo izravno kao žrtve nasilja (i tako su i aplicirale: 13 za uposlenje i 7 za samouposlenje a 3 samo za dobija informacija, dok se ostatak kategorizovao ili kao seoske žene ili nezaposlive žene srednje dobi I ako su sve one žrtve porodičnog nasilja. Još uvijek nemamo parameter koliko je žena/ poslodavaca iz ranjivih kategorija dobilo podsticaj (samo)uposlenje kroz Vladin program (samo)uposlenja preko Zavoda za zapošljavanje RS kroz Javni poziv za posao jer njihova statistička obrada podataka još uvijek nije dostupna. Nažalost još uvijek nemamo srazmjern broj zahtjeva od strane žena žrtava porodičnog nasilja za njihovo (samo)uposlenje jer još uvijek radije se deklarišu kao seoske žene ili nezaposlene žene srednje životne dobi, ali ipak postoji značajan porast za nekih cca 20%, bar u odnosu na

naše organizacije, koje su zatražile ovakav vid podrške. Firme koje su iskazale senzibilitet prema ovim kategorijama žena (a neke od njih su ih već i uposlili):

- U Istočnoj Hercegovini su: poljoprivredna zadruga "Smokvica" sa p.o. Trebinje, ZU specijalistička oftamološka ambulanra "dr Vujović" Trebinje, Optika "dr Vujović" Trebinje, "PL PRINTEX" sp. Trebinje, "AGROCENTR" d.o.o Trebinje,
- U Bijeljinskoj regiji: "MEGA DRVO" d.o.o Bijeljina, "Ženska zadruga" p.o. Bijeljina, "OLIMP"-Group d.o.o., "Krugovi" Tatjana Bajić s.p. Bijeljina, "Etno selo Stanišići" Bijeljina, "Kontroprom" d.o.o. Bijeljina.

Postignuta promjena ogleda se u promjeni svijesti kod samih žena žrtava porodičnog nasilja tj. povećanom broju zahtjeva za pomoć i podršku u cilju njihovog ekonomskog osnaživanja od strane naših klijentica, žena žrtava porodičnog nasilja, pod tom kategorijom u odnosu na raniji period!

R.3. Najmanje 4 opštine su donijele lokalne operativne planove za prevenciju, sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici u ovim dvijema regijama koji uključuju neke od mjera i/ili aktera koji su relevantni za njihovo ekonomsko osnaživanje.

Da bi smo ostvarili ovaj rezultat trebali smo da najmanje u dvije lokalne zajednice, tj. ukupno 4 (u dvije naša organizacija a u dvije partnerska) uspostavimo lokalne operativne planove za suzbijanje nasilja u porodici u Bijeljinskoj i Istočno-Hercegovačkoj regiji tokom dvogodišnjeg projekta. Naša organizacija je u prvoj projektnoj godini pokrenila ovu priču u više opština Istočne Hercegovine, gdje je najviše ostvareno u Trebinju. Za Trebinje je urađena predfinalna verzija za potpisivanje, koje je odloženo do uspostavljanja sigurne kućice jer je i ona dio ovog Lokalnog operativnog plana. U Nevesinju je za sada obrazovana komisija. Opštinskoj strukturi u Nevesinju smo kao i Trebinjskoj prosljedili radnu verziju Lokalnog operativnog plana kako bi oni mogli sa drugim subjektima zaštite iz tih opština usaglasiti i formirati svoje.

Partnerska organizacija je pripremila radnu verziju Lokalnih akcionih planova i to u opštinama za Vlasenica i Bijeljina koju su potpisali svi subjekti zaštite izuzev policije koja čeka saglasnost MUP-a RS.

Suština ovih operativnih planova ogleda se u zakonskoj obavezi da svaka lokalna zajednica obrazuje i kordinira timom za multisektoralno suzbijanje nasilja u porodici i njegovu prevenciju u RS. S obzirom da i mi kao i naša partnerska organizacija je već dugi niz godina u svojim regijama razvila multidisciplinarni pristup u prevenciji i suzbijanju nasilja u porodici, i da smo mi bili ne samo inicijatori već i koordinatori ove aktivnosti, nekako je logično da naše organizacije i sada budu krovne u realizaciji i implemtaciji (u vidu ključne podrške) ove zakonom nametnute obaveze lokanim zajednicama.

Promjena se ogleda u preuzimanju modela koje su izgradile ženske organizacije u cilju rješavanja prevencije, sprečavanja i suzbijanja nasilja u porodici, od strane lokalnih zajednica u pilot regiji Biljenine i Istočne Hercegovine.

“Izgradnja kapaciteta VI”

podržano od

OAK/Trag fondacija

Projektni cilj 1. je doprinjeti poboljšanju kvaliteta života žena i djece u Bosni i Hercegovini sa akcentom na nasilje u porodici.

U izvještajnom periodu naša organizacija je pružala psiho-socijalnu i pravnu pomoć, gdje je ukupno pruženo 201 intervencija za ukupno 97 osoba od čega 95 žena/djevojaka i dva muškarac. Ukupno je pruženo 33 intervencije kroz Institut “osoba od povjerenja”. Prilikom pisanja projekta planirano je prosječno po 100 intervencija na godišnjem nivou, no taj broj je više nego duplo veći u prvoj projektnoj godini.

U istom periodu u okvirima savjetovališta za ekonomsko osnaživanje žena pružena je podrška za ukupno 54 žene. Od 2021. godine ovo savjetovalište je proširilo svoju podršku sa žena/djevojaka žrtava porodičnog nasilja i na žene Romkinje, žene žrtve ratne torture, seoske žene i nezaposlene žene srednje životne dobi. Od toga zahvaljujući našem savjetovalištu (samo)uposlenje je ostvarilo u izvještajnom periodu ukupno 17 žena od ukupno na trogodišnjem nivou 40 žena.

SOS aplikacija za pametne telefone je u momentu pisanja ovog izvještaja (mart 2022.) konačno dobila odobrenje i od iPhona da se aplikacija stavi u funkciju. Na njihovo odobrenje čekali smo punih 9 mjeseci. Tako da sa ovom aktivnošću kasnimo iz opravdanih razloga jer nismo htjeli da pustimo u opticaj aplikaciju koja je dostupna samo za Android telephone dok ne dobijemo saglasnost i iPhona! Tako da je SOS aplikacija u kojoj učestvuju još 12 organizacija spremna za upotrebu na području cijele BiH, gdje ćemo putem čet opcije pružati podršku žrtvama porodičnog nasilja (pravnu, psiho-socijalnu, informativnu) a preko “panika” taster vršiti prijave nasilju u momentu dešavanja. Dakle na našu inicijativu krearina je SOS aplikacija kao novi kanal distribucije između pružaoca usluga i žrtava nasilja uz postojeće: telefon, imejl i “face to face”, u koji smo uključili ove organizacije: “Lara” Bijeljina, “Udružene žene” Banjaluka, “Budućnost” Modriča, “Le-Women” Livno, “Inicijativa građana/ki Mostar”, “Maja” Kravica, „ Ženski interaktivni ruralni centar“ Istočno Sarajevo, „Žene sa Une“ Bihać, „Vive Žene“ Tuzla, „Fondacija lokalne demokratije, Sarajevo, “Udruženje/Udruga socijalnih radnika SBK/KSB” i “Centar ženskih prava” Zenica. Na taj način pokrili smo teritoriju cijele BiH i omogućili svim ženama, bez obzira na mjesto življenja i socijalni status, ukoliko posjeduju pametne telefone, da su im podjednako dostupne usluge i podrška ženski organizacija kao i prijava nasilja.

Uspostavili smo na revidiranom sajtu naše organizacije (ww.zenskicentar.org) za ekspertice koje se bave nasilje u porodici kao i distribuciju važnih informacija o pravima i mogućnostima, zakonima i publikacijama a koje pokrivaju nasilje u porodici, za početak na nivou Republike Srpske. Na ovaj način omogućili smo olakšan pristup ekspertizi pojedinki i ženskih organizacija koje se bave nasiljem u porodici kako žrtvama porodičnog nasilja tako i institucijama u BiH. Takođe smo omogućili povećan pristup informacijama žena žrtava porodičnog nasilja na teritoriji cijele BiH o njihovim pravima i mogućnostima ekonomskog osnaživanja u BiH kao i o mogućnostima pružanja direktne podrške

Pružili smo pomoć pri izradi Protokola i Akcionih planova za multisektorske timove u suzivanju nasilja u porodici u svim opštinama Istočne Hercegovine a u narednom period očekuje se potpisivanje istih i njihova

implementacija. Na taj način doprinosimo jačanju međusektorskog pristupa u obezbjeđivanju adekvatne, senzitivne i specijalizovane zaštite ženama žrtvama nasilja u porodici u Istočnoj Hercegovini.

Tokom izvještajnog perioda vršen je monitoring rada policije na slučajevima nasilja u porodici gdje smo, kao partneri "Lare" radili na utvrđivanju razloga obustava istraga po predmetima nasilja u porodici u regijama PU Istočno Satrajevo i PU Trebinje. To nam omogućava uvid u sudsku praksu i rad policije i lobiranje za izmjenu iste u korist žrtava porodičnog nasilja u RS. Naša predstavnica učestvovala je kao član grupe u izradi novog Porodičnog zakona RS gdje je iskoristila mogućnost da se u prijedlog novog zakona unese da prilikom razvoda brakova medijacija nije obavezna kod nasilja u porodici. Takođe je uvršteno u Porodični zakon da su Centri za socijalni rad obavezni da pokrenu vanparnični postupak oduzimanja roditeljskog prava za roditelje koji seksualno zlostavljaju svoju djecu/djete i da im se to pravo trajno oduzme, što do sada nije bilo tako definisano.

Održali smo 5 jednodnevnih online (istih) obuka za pet grupa (ukupno 100 osoba) iz reda predstavnika institucija širom RS iz reda policije, tužilaštva, sudova, obrazovnih institucija, zdravstvenih ustanova i Centara za socijalni rad o nasilju u porodici (prevencija, dokumentovanje, postupci, razgovori sa žrtvom, izvještavanja, sudske prakse, primjena zakonodavnog okvira i dobre prakse iz okruženja, i dr.).

Projektni cilj 2.: Izgradnja kapaciteta fondacije Ženski centar Trebinje, kako finansijski tako i institucionalna, u cilju njenog osnaživanja za rad na prevenciji i podršci žrtvama porodičnog nasilja kao i ekonomskog osnaživanja žena iz reda ranjivih kategorija na području BiH.

Tokom izvještajnog perioda uz podršku naše organizacije PZ "Smokviuca" je izvršila sadnju smokve na ukupno pripremljenoj površini od cca 5 ha kao i sadnju raštana (sa ciljem da dobijemo organski certifikovano sjeme). Jak vjetar nam je uništi podignuti plastenik od 500 m² te smo prinuđeni da uložimo u isti kako bi ga obnovili. Postavljene je system za nadzor sa kamerama i senzorima koji se napajaju preko solarnih panela. Nabavili smo dva kontejnera koje smo spojili u jedan kako bi imao veću upotrebnu vrijednost za planiranu namjenu.

Zbog problema i ograničenja kod putovanja uslijed pandemije COVID-19 profesor Željko Prgomet nije dolazio u Trebinje. Uposlili smo jednog mladog agronoma u zadrugu, za potrebe održavanja i brige o sadnicama.

Urađen je redizajn veb stranice Ženskog centra i napravljena platforma. Redizajnirana web stranica Ženskog centra Trebinje povećava vidljivost rada, ekspertize i rezultata Ženskog centra ali dostupnost validnim informacijama samim žrtvama porodičnog nasilja.

I ove projektne godine kao i svake druge, angažovane su spoljne evaluatorska i revizorska kuća za izradu izvještaja. Dakle, svake projektne godine, imamo dokumentaciju koja je pokazatelj uspješnosti našeg rada kako finansijskog tako i aktivističkog.

"Mrežna platforma aktera iz institucija subjekata zaštite, ženskih organizacija i pojedinki za borbu i prevenciju nasilja u porodici u Republici Srpskoj"

podržano od

Kanade preko Kanadskog fonda za lokalne inicijative

Projektni cilj: Povećana vidljivost i omogućena dostupnost ekspertize aktivistica skupljene radom na terenu, iz ženskog NVO sektora i pojedinki koje rade u oblasti nasilja u porodici, subjektima zaštite kako bi bile inkorporirane u institucionalni odgovor na nasilje u porodici u RS.

Ovaj projekat je doprinjeo da žrtve porodičnog nasilja imaju olakšan pristup kako direktno organizacijama (edukovano 20 lokalnih organizacija širom RS) geografski tako i informacijama koje su sada objedinjene na jednom mjestu-našoj veb platformi! S druge strane, doprinjeli smo dodatnoj senibilizaciji i povećanju nivoa znanja kod profesionalaca iz reda subjekata zaštite u dijelu maksimalne upotrebe novousvojenog zakonskog okvira u korist žrtve. I na kraju povećanjem vidljivosti ekspertkinja iz NVO-a i pojedinki kroz neformalnu mrežnu platform, doprinosimo da se inkorporira u sistem ekspertiza aktiviskinja.

Ostvareni rezultati:

- Povećana vidljivost i stručnost aktivistkinja okupljenih na terenu, iz ženskog nevladinog sektora i pojedinaca koji rade na polju nasilja u porodici, kako bi se uključili u institucionalni odgovor na nasilje u porodici u RS. Olakšan pristup informacijama o nasilju u porodici od značaja (kao što su zakonakoni, publikacije) za žrtve porodičnog nasilja u RS.
- 20 lokalnih organizacija širom RS su izgradile svoje kapacitete za pružanje podrške ženama i djeci žrtvama porodičnog nasilja kod pisanja zahtjeva za izricanje hitnih mjera zaštite i mjera zaštite. Rezultat je upoznavanje 100 relevantnih predstavnika domaćih i međunarodnih organizacija/institucija sa efektivnošću zakonodavstva koje se bavi nasiljem u porodici u RS, kao i sa mjerama politike.
- Rezultat je da će najmanje 100 profesionalaca iz sistema zaštitnih subjekata iz cijele RS usvojiti nova znanja i vještine, koje su nastale kao ekspertiza dugogodišnjeg rada aktivistkinja (pojedinaca i ženskih organizacija) na polju nasilja u porodici.

Sproveli smo ove aktivnosti:

•Preko naše redizajnirane veb stranice promoviramo neformalnu mrežu žena ekspertkinja (iz ženskog NVO sektora ali i pojedinki) kroz, za tu namjenu uspostavljenu platformu.

Takođe smo na veb stranici, u okviru platforme uspostavili smo ažurirane informacije o postojećem zakonodavnom okviru RS kao i druge informacije/publikacije koje se tiču oblasti nasilju u porodici.

•Održali smo dvije dvodnevne radionice za ukupno 20 predstavnica ženskih organizacija čiji fokus nije bio na nasilju u porodici a koje zajedno pokrivaju geografsko područje cijele RS.

Izradili smo i distribuisali tim lokalnim organizacijama 5000 informativnih letaka namjenjenih žrtvama porodičnog nasilja.

Uradili smo istraživanje sa "policy" dokumentom o efikasnosti zakonodavnog okvira sa novinama (Krivični zakon RS i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici RS) i sa preporukama.

Ovo istraživanje smo publikovali u 500 primjeraka i podjelili lokalnim i međunarodnim organizacijama/institucijama kao i subjektima zaštite u RS, za njih 100.

•Održali smo pet jednodnevnih edukacija sa istom temom: "Documenting domestic violence and risk assessment" za po 20 odnosno ukupno 100 subjekata zaštite (policiju, centre za socijalni rad, pravosuđe, domovi zdravlja, obrazove institucije) o novinama u zakonodavnom okviru koji reguliše oblast nasilja u porodici u RS i njegovoj efikasnijoj primjeni.

“Ekonomsko osnaživanje žena ranjivih kategorija u ruralnom području grada Trebinja”

podržano od

Ambasade Savezne Republike Njemačke u Sarajevu

Tokom izvještajnog perioda naša organizacija je u skladu sa projektom aplikacijom i Vašom podrškom nabavila kontejner od cca 28 m² za tehnološki proces kao i izvela građevinske pripreme radnje. No, taj iznos u momentu planiranja i u momentu realizacije je promjenjen uslijed hiper inflacije koji je naša organizacija pokrila. S obzirom da smo u avgustu primili novac od Vaše Ambasade, mi smo morali sačekati septembar za pribavljanje 3 ponude jer su firme uglavnom bile na kolektivnim godišnjim odmorima. Nakon toga pristupili smo realizaciji i izvršili uplate za najpovoljnije ponude na osnovu predračuna, no firme tek nakon izvršene tj. realizovane situacije izdavaju račune.

Naša organizacija je prepoznala potrebu da umjesto predhodno planirane sušare isfinansira sušaru koja je duplo većeg kapaciteta (jer je to važno za zadrugu) i to tako da prebaci sredstva na račun socijalne zadruge kako bi ona mogla da dobije dio novca kroz refundaciju od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

U svakom slučaju kroz ovaj projekat mi smo uspjeli da obezbjedimo uslovan prostor kao i osnovu (sušaru, peć i lonce) za proizvodnju suhe smokve kao i džrma od smokve.

„Jačanje institucionalne podrške za zaustavljanje rodno zasnovanog nasilja”

podržano od

Kvinna till Kvinna kroz partnerstvo sa Fondacijom “Lara”

OSNOVNI CILJ PROJEKTA je unapređen odgovor policije i tužilaštva, uključujući izradu novih standarda u zaštiti žena od nasilja. Najveći broj aktivnosti koje se provode u projektu treba da obezbijede bolju pravnu zaštitu za preživjele nasilje i uspostave nultu toleranciju na nasilje prema ženama.

Planirane i realizovane aktivnosti za period 01.01.2021. - 30.06.2021. godine:

- Organizovanje okruglih stolova u Banja Luci, Mostaru i Tuzli na temu neophodnosti unapređenja krivičnopravne zaštite, rezultata monitoringa i primjera dobre prakse u postupanju subjekata zaštite,
- Kreiranje tri polisi dokumenta za unapređenje odgovora policije, tužilaštva i drugih subjekata zaštite u slučajevima nasilja prema ženama,

- Kreiranje analize zainteresovanih strana i mapiranje najvažnijih aktera za unapređenje odgovora policije, tužilaštva na GBV nasilje i zaštitu žrtava,
- Kreiranje, dizajn i štampanje letaka za informisanje žrtava,
- Kreiranje video zapisa za onlajn oglašavanje,
- Pružanje pomoći žrtvama – lice od povjerenja.

Tokom izvještajnog perioda naša organizacija je kroz institut "Osoba od povjerenja" pružila ukupno 19 intervencija podrške.

„Jačanje institucionalne podrške za zaustavljanje rodno zasnovanog nasilja – faza II“

podržano od

Kvinna till Kvinna kroz partnerstvo sa Fondacijom "Lara"

Opšti cilj projekta je unaprijeđen pristup pravdi za žrtve rodno zasnovanog nasilja kroz dosljednu primjenu postojećih i uvođenje novih standard postupanja policije, tužilaštva i drugih službi zaštite i proširene usluge podrške od strane ženskih organizacija.

Održani sastanci projektnog tima,

Otpočeo proces uspostavljanja saradnje sa ciljnim grupama,

Formiran tim za izradu metodologije za praćenje rada tužilaštava u RS, na predmetima krivičnog djela nasilje u porodici i porodičnoj zajednici i Izrađena metodologija i alati za praćenje rada tužilaštava,

Održana dvodnevna edukativna radionica sa službenicima centara za socijalni rad,

Organizovana četverodnevna obuka za rad grupa za samopomoć,

Pružena direktna pomoć žrtvama rodno zasnovanog nasilja kroz pravno i psihosocijalno savjetovanje žrtava, primjenu instituta „Lice od povjerenja“ i online savjetovanje.